

OBUWNIK

Organ Związku Cechów Obuw

Wychodzi co miesiąc
Redakcja i administracja: Katowice, ul. Młyńska 4. Red.
Wydawca: Związek Cechów Obuw
Abonament 1/4 rocz. 1,00 zł., 1/2 rocz. 2,00 zł.

"OBUWNIK"
Spółdzielnia Handlowa z ogr. odp.
Katowice, ul. Młyńska 4.

Opłacono gotówką!

WPan

Wł. Bielecki *Przewodniczący*

mistrz szewski

Katowice

Województwo

Związek Cechów Obuwniczych Woj. Śląskiego w Katowicach.

ZAPROSZENIE.

Niniejszem zapraszamy uprzejmie W. P. na

Czwarty Walny Zjazd

Związku Cechów Obuwniczych Woj. Śląskiego, który się odbędzie w **niedzielę**,
dnia **28. października br.** w lokalu „Belweder” p. Halaczka w Siemianowicach,
ul. Sienkiewicza.

Porządek dzienny:

O godz. 11.30 Zbiórka przy lokalu cechowym „Belweder”

„ „ 11.45 Odmarsz na nabożeństwo do kościoła.

„ „ 13.00 Wspólny obiad.

„ „ Otwarcie Zjazdu.

1. Zagajenie i przywitanie władz i gości.

2. Referat kol. Skrzypka „Ogólne położenie rzemiosła obuwniczego”.

3. Referat przedst. Izby Rzem. „Ustawodawstwo przemysłowe”.

4. Referat p. Preisnera „Spółdzielczość”.

5. Referat kier. Brannego „Szkolnictwo zawodowe”.

6. Referat kol. Goński „Aktualne zagadnienie rzemiosła obuwniczego”.

7. Dyskusja nad referatami.

8. Przyjęcie rezolucji.

9. Sprawozdanie prezesa za rok 1933.

10. Nowe wybory.

11. Wolne głosy i wnioski.

Uprasza się o podanie ilu delegatów przybędzie na wspólny obiad, który będzie
wynosił zł. 1.—

Zarząd

Paweł Lotter
prezes

Fr. Żołna
sekretarz

ODEZWA!

Szanowni Koledzy!

W tak ważnej chwili przełomowej gdzie kończy się stary świat, a rozpoczyna się nowy, wszyscy powinniśmy silnie zespolic się w jedną centralną organizację jaką jest Związek Cechów Obuwniczych, który to niebawem stanie się Związkiem Gospodarczym.

Żadnego Cechu, żadnego członka Cechu brakować nie powinno na Zjeździe Del. Związku Cechów Obuwniczych, mającym się odbyć w dniu 28. b. m. w Siemianowicach na sali znanego nam p. Halaczka. Mamy tam bardzo aktualne sprawy do omówienia. Wiecie wszyscy, co nas boli... Konkurencja zagraniczna — bezrobocie, fuzerstwo i wiele wiele innych bolączek z tem związanych. Stajemy z postulatami Obrony i Pomocy dla Rzemiosła. Ufni w własne siły pod opieką naszych... Patronów idziemy w bój o naszą pracę. Zwycięstwo wtedy będzie po naszej stronie, skoro stworzymy szeregi karne, świadome nowych celów i zadań, jak również należytego nam miejsca wśród warstw społecznych. Pomni wielkich tradycji naszych przodków, nie wolno nam ugiąć karku przed trudnościami, które nam stoją naprzeciw, ale w gromadzie mężnie je pokonywać. Widząc to nasze władze nie odmówią nam poparcia w walce, którą staczamy a wówczas zwycięstwo musi być po naszej stronie!

Na Zjazd tedy wszyscy . . .

Do walki, do zwycięstwa w Imię Boże!

Zarząd Związku Cechów Obuwniczych

Województwa Śląskiego.

Paweł Lotter, prezes.

Fr. Żołna, sekretarz.

L. Skrzypek, skarbnik.

Ludwik Skrzypek

Zwartym szeregiem w organizacji na front!

Świadomość tego co się czyni i co się czynić zamierza, planowość poczynañ jest cechą dodatnią ludzi kulturalnych, ludzi nie pełzających jedynie w prochach tej ziemi — tej szarej codziennej pracy lecz celów wyższych — idei. To też praca ideowa, praca nad zagadnieniami gospodarczymi, ciągle biegna jak woda łożyskiem rzeki i stwarzają nowe stosunki, nowe orientacje. Taką pracę z poświęceniem, z zaparciem się siebie nam w organizacjach podnieść trzeba. Jest to trudna praca nieowocna często przynosząca rozczarowanie jej wykonawcom, ale mając pełną świadomość jej skutków podjąć ją trzeba bez oglądania się na własne i dorywcze materialne korzyści.

Szan. Koledzy! Żyjemy w czasie bezwzględniego, brutalnego wyzysku. W czasach w których zamarło zdaje się serce i sumienie w ludziach, w których dobra ziemskie skoncentrowane w kilka wielkich przedsiębiorstwach i te są panami życia i śmierci milionów biednych i nędzarzy wydziedziczonych... Czy zawsze tak ma być, aby jedni wszystko posiadali i opływali w dostatkach, a drudzy nie mieli do ust co włożyć, ani czem się okryć? Jedni miesz-

kają w pałacach a drudzy w ziemiankach? Nie, tak być nie może bo świat i owoce pracy ludzkiej są dla wszystkich przeznaczone! Nie powiem jednakowo, ale każdy człowiek ma prawo do życia i musi mieć minimum egzystencji. Co jest powodem, że taki stan ma miejsce. Jedna odpowiedź, — struktura gospodarcza jest zła i niedomaga. Sprawili to liberalizm kapitalistyczno-gospodarczy, który to w swym szalonym pędzie wykorzystując zdobyte techniki nie ogląda się na nic. To jedno mu tylko przyświeca: zysk, zarobek jaknajwiększy! Mechanizm ujarzmił człowieka, który stał się jego sługą, a pracownika uważa jako martwy przedmiot. — Maszyna była obiektem do z bogacenia wielkiego kapitału i przemysłu.

W takim środowisku Szan. koledzy my żyjemy i jesteśmy świadkami tej brutalnej siły i wykorzystującej wszystko dla swych wyżej wymienionych celów. A przecież dobrze nam było, gdy była praca, robotnik i urzędnik zarabiał, zarobiliśmy i my. Otóż technika i ulepszenie tejże sprawiły, że dziś tysiące ludzi bez pracy z jednej strony, a zubożała masa konsumentów, z drugiej strony nie może

szybko i w wielkiej masie wyprodukowanych towarów nabyć. Lecz byłaby to zła i jednostronna ocena tak ważnego zagadnienia jak rozwiązanie kryzysu. Składa się na to wiele bardzo wiele przyczyn i okoliczności, których moja głowa zgłębić nie potrafi, bo jest za słaba.

Szan. Koledzy! O nas i nasze egzystencje tu chodzi w pierwszym rzędzie. To jest naszą naczelną troską, jak w dobie rozszalałego kryzysu nasza sprawa gospodarcza t. j. zawodu obuwniczego się przedstawia. Wszak narzekania już było dosyć i przez to ani kroku nie postąpiliśmy naprzód. Widzimy pewną bezradność wśród nas a to najgorsza rzecz opuszczać głowy i poddać się zwątpieniu. Dzisiaj nam trzeba czynów nie już jednostek jako takich ale w miarę wielkiego zła, wielkich czynów i wysiłków. Nam trzeba wysiłków zbiorowych! — Zdaje się, że koledzy w swych poczynaniach indywidualnych znaleźli się u kresu. Teraz co dalej... Dalej — dalej nie stanąć, pole pracy wielkie... ale

bardzo mozolne, to pole wspólnych wysiłków. Silni duchem świadomi tego czego chcemy — stańmy wszyscy jedni za drugimi — w szeregach zwartych karnych... Przywódców, ludzi idealnych, nawskroś uczciwych i zdolnych mamy sporo. Odnajdźmy ich, postawmy ich na czele, dajmy im zaufanie a my dążmy za nimi i popierajmy ich zamiary i poczynania. A gdy glebę dobrze uprawimy to i owoc będzie ku naszej wielkiej ucieście i potrzebie. Praca taka nam potrzebna. Pracę taką podjąć musimy, jeżeli się ostać chcemy i zapewnić sobie i naszym dzieciom lepszą przyszłość. Mamy z pośród warstw społecznych naszej inteligencji ludzi życzliwych, którzy nam pomocy nie odmówią. Kryzys zaufania musimy przełamać. Musimy stać się kolegami, nie konkurentami, uczyć się musimy przyswajając sobie nowe zdobycze zawodowe, wiedzy zawodowej. Jednym słowem dostosować się do wymagań i życzeń naszej klienteli a przyszłość będzie lepsza dla nas.

Szewcy w Czechosłowacji walczą z Bat'ą.

W Czechosłowacji wywiązała się walka pomiędzy nowoczesnym przemysłem a rzemiosłem. Rząd w Czechosłowacji przygotował projekt ustawy, mocą której wielkie zakłady przemysłowe nie mogą zakładać filijnych warsztatów naprawy. Projekt ten skierowany jest głównie przeciwko firmie Bat'a, która posiada setki warsztatów naprawy obuwia rozsianych w wielu miejscowościach. Występując bezwstydnie z hasłem poszukiwania pracy dla rzemieślników szewskich, daje się Bat'a silnie we znaki wielu kwalifikowanym szewcom, których pozbawia niejednokrotnie ostatniego źródła zarobkowania. Gdy tylko firma Bat'a dowiedziała się o przygotowanej ustawie wszczęła natychmiast silną

akcję protestacyjną przy pomocy całego swojego aparatu propagandowego. Rzemieślnicy zaś ze swej strony wystąpili z osobną akcją, apelując do rządu i publiczności. Wprawdzie akcja ich przeciwko Bat'ie nie osiągnęła tak wielkich rozmiarów, to jednak otworzyła ona oczy społeczeństwu czechosłowackiemu na metody firmy Bat'a. Życzyćby należało rzemieślnikom czeskim pełnego powodzenia w ich rozpaczliwej walce o utrzymanie stanu rzemieślniczego, który był zawsze silną podstawą społeczeństwa.

Czyby u nas podobna akcja nie była pożądana?

Ukonstytuowanie Izby Rzemieślniczej

Dnia 4 października rb. odbyło się uroczyste posiedzenie inauguracyjne nowowybranej Izby Rzemieślniczej w Katowicach pod przewodnictwem Wojewody śląskiego dra Grażyńskiego, i w obecności naczelnika Wydziału Przemysłowo-Handlowego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego inż. Rudowskiego oraz Komisarza Izby z Urzędu Wojewódzkiego p. Juzwy.

Po złożeniu przez ustępującego Komisarza krótkiego sprawozdania z blisko 6-cio letniej działalności, Izby Komisarycznej — wojewoda dr. Grażyński w treściwym przemówieniu wskazał na rolę i znaczenie rzemiosła polskiego na Śląsku, oraz na zadania jakie czekają nową Izbę, poczem dokonano wyboru zarządu, do którego weszli pp. Piotr Łyszczak, mistrz krawiecki z Szopienic, jako prezes, Wiktor Satara, mistrz kowalski z Cieszyna i poseł na Sejm śląski, jako wiceprezes. Na członków zarządu wybrano panów Stanisława Kulawika, mistrza rzeźnickiego z Katowic, Stefana Kułakowskiego, mistrza piekarskiego z Bielska i Michała Wagnera, mistrza stolarskiego z Tarnowskich Gór.

Imieniem nowego zarządu prezes Łyszczak, podziękował za wybór, poczem dokonano przekazania

agend z rąk zarządu komisarycznego, a następnie wybrano 2 przedstawicieli Izby na członków Rady Związku Izb Rzemieślniczych w osobach pp. Łyszczaka i Satary. Dokonano również wyboru 3 członków Komisji Rewizyjnej.

Po wyborach Komisarz Rządowy p. Juzwa przekazał urzędowanie nowoobranemu prezesowi p. Łyszczakowi.

Istotne zadania rzemieślniczych związków gospodarczych.

Rozgraniczenie uprawnień pomiędzy cechami a rzemieślniczymi związkami gospodarczymi zostało ostatecznie dokonane. Nowela do prawa przemysłowego pozbawiła cechy najważniejszych zadań a mianowicie uprawnień o charakterze gospodarczym. Odtąd mają cechy zadania wyłącznie społeczno-zawodowe, t. j. pielęgnują ducha łączności zawodowej, dbają o podniesienie godności członków, wykonują pieczę nad młodzieżą rzemieślniczą i baczą na poprawne kształtowanie się stosunków z czela-

dział. Na tem koniec. Gospodarcze zadania mają rozwiązywać rzemieślnicze związki gospodarcze, których organizację ustanowiła wspomniana nowela do prawa przemysłowego.

Zmiany te spowodowała ospałość cechów. Posiadały one i posiadają dziś jeszcze wielkie walory natury moralnej i kulturalnej, ale nie wykazały aktywności w wytwórczości gospodarczej, bowiem zlekceważyły nowe formy produkcji i zbytu.

Cechy nie dorosły do wielkich zadań, od których spełnienia zależy los rzemiosła polskiego. Również spółdzielczość zawiodła, o tyle przynajmniej, że nie rozszerzyła się wśród rzemiosła, które pozostało obojętne wobec korzyści, jakie w innych krajach (np. w Niemczech) osiągała rzemieślnicza właśnie dzięki skupianiu się w kooperatywach.

Gdy więc z jednej strony cechy, a z drugiej organizacje spółdzielcze nie mogły stać się podstawą, na której możnaby budować przyszły rozwój rzemiosła, Ministerstwo Przemysłu i Handlu zdecydowało się na stworzenie nowego typu organizacyjnego, mianowicie wspomnianych rzemieślniczych związków gospodarczych.

Zadaniem ich byłoby skoordynowanie i udoskonalenie produkcji rękodzielniczej, wytworzenie przedsiębiorczości handlowej i skierowanie wytwórczości w łożysko bieżącej dynamiki życia gospodarczego.

Równocześnie czekają związki gospodarcze i inne zadania jak: Uwielenienie produkcji rzemieślniczej przez stworzenie podstaw dla produkcji zbiorowej i dostosowanie jej do wymagań hurtowych zleceniodawcy prywatnego, publicznego i zagranicznego.

Podniesienie poziomu techniki produkcyjnej przez udostępnienie rzemiosłu zdobyczy techniki narzędziarskiej, maszynowej i motoryzacyjnej.

Udostępnienie rzemiosłu możliwości korzystania z możliwości kredytowych, głównie przez stworzenie odpowiednio szerokich płaszczyzn odpowiedzialności finansowej.

Usprawnienie techniki zbytu przez zorganizowanie zbiorowych agend sprzedaży.

Czy związki rzemieślnicze wywiążą się z tych wszystkich zadań trudno dziś jeszcze powiedzieć. Kryterjum najważniejsze, a mianowicie praktyka życiowa nie została jeszcze dotychczas zastosowana. Należy się więc z oceną wstrzymać. Zg.

Eksport wyrobów rzemieślniczych musi być zwiększony.

Na terenie Związku Izb Rzemieślniczych od dłuższego czasu trwa praca nad rozwojem wywozu wyrobów rzemieślniczych. Prace te doprowadziły do konkretnego projektu utworzenia przy Związku specjalnego biura handlowego, którego zadaniem byłaby koordynacja dotychczasowej działalności eksportowej poszczególnych gałęzi wytwórczości rzemieślniczej. Również mają być podjęte starania w kierunku przystosowania średnich zakładów rzemieślniczych do produkcji wyrobów standaryzowanych, mogących liczyć na lepszy zbył u odbiorców zagranicznych. Z poszczególnych gałęzi produkcji

rzemieślniczej pod uwagę brane są przede wszystkim: przetwórstwo mięsne, włókiennictwo, bednarstwo, rękawicznictwo itp., których wyroby mogą rzeczywiście liczyć na znaczniejszy zbył na rynkach zagranicznych.

Zarząd Związku Izb Rzemieślniczych powołał ostatnio szereg komisji o charakterze opiniodawczo-doradczym. Komisje te powstały w liczbie siedmiu dla spraw organizacyjnych rzemiosła, dla spraw budowlanych, targów i wystaw, ubezpieczeń społecznych, dla spraw branży włókienniczej oraz dla branży spożywczej i wreszcie dla wzmocnienia produkcji rzemieślniczej. Prace komisji są w pełnym biegu. Dla szczegółowego opracowania niektórych zagadnień komisje we własnym zakresie wyłaniają specjalne podkomisje.

Rzemieślnik, zatrudniający jednego członka rodziny, nie płaci podatku przemysłowego od obrotu.

Rozporządzenie wykonawcze do art. 8 pkt. 5 par. 48 ustawy mówi co następuje:

Pracownie i zajęcia rzemieślnicze, rękodzielnicze dorożkarstwo, furmaństwo, rybołówstwo nie podlegają podatkowi przemysłowemu od obrotu, o ile są prowadzone przez właścicieli przy współudziale najwyżej jednego członka rodziny.

O ile, w wymienionem w poprzednim ustępie przedsiębiorstwie zatrudniona jest chociaż przejściowo jedna siła obca, względnie dwaj członkowie rodziny, wówczas ulga z art. 8 pkt. 5 ustawy nie może być przyznana.

Za członków rodziny uważa się: małżonków, dzieci ślubne, nieślubne i przysposobione krewnych męża i żony w linii wstępnej i zstępnej.

Właściciele pracowni rzemieślniczych lub rękodzielniczych, oraz osoby wykonujące zajęcia rzemieślnicze względnie rękodzielnicze, celem uzyskania ulgi z art. 8 pkt. 5 ustawy winny wykazać się posiadaniem karty rzemieślniczej względnie na obszarze woj. śląskiego — poświadczeniem władzy przemysłowej I-ej instancji.

W wypadku nieposiadania karty rzemieślniczej (poświadczenia władzy przemysłowej I-ej instancji) przez właściciela pracowni rzemieślniczej, lub rękodzielniczej, względnie przez osobę, wykonującą zajęcia rzemieślnicze lub rękodzielnicze, odnośne pracownie, względnie zajęcia, opłacają podatek na zasadach, określonych dla przedsiębiorstw przemysłowych i nie korzystają z ulg przewidzianych w art. 8 pkt. 5 ustawy.

KOLEDZY!

Prasa to wasza broń!

Siemianowice Śl., dnia 14 października 1934 r.

ZAPROSZENIE.

Z okazji 30-lecia założenia Cechu i uroczystości św. Kryspina odbędzie się **dnia 28. października 1934 r.** w lokalu „Belweder” p. Halaczka w Siemianowicach o godz. 9,30 przed południem punktualnie

IV. kwartalne zebranie

na które WPana zapraszamy. Porządek obrad będzie podany na zebraniu.

Następnie o godz. 12-tej odbędzie się uroczyste nabożeństwo w kościele św. Antoniego, po nabożeństwie wspólny bezpłatny obiad z napiwkiem w lokalu cechowym.

W tem samym dniu odbędzie się także

Zjazd Związku Cechów Obuwniczych Wojew. Śląskiego

w tem samym lokalu, o godz. 14,30, później wieczorem zabawa uroczystościowa o godz. 19-tej. Przygrywać będzie orkiestra pod batutą p. Krejciego. Pozatem przewiduje się różne gry sportowe i różne niespodzianki, na którą to zabawę także zapraszamy i rodzinę WPana

ZA ZARZĄD:

Rassek
skarbnik.

Prawdzik
st. cechmistrz.

Król
sekretarz.

Kupuj tylko w
Spółdzielni „Obuwnik”

Im większy obrót
tem mniejsze koszta
i tem tańszy towar.

J. IGRA

Hurtownia
przyborów szewskich

SOSNOWIEC

ulica Targowa nr. 9.

Górnośląska
Centrala Skór

Sp. z ogr. odp.

Dzierżawczyni Garbarni „SOŁA”
Oświęcim

Katowice

ul. Kościuszki 9 — Andrzeja 2.

Wyrabiamy wszelkie skóry
podeszwowe i waszowe.

„OBUWNIK”

Spółdzielnia handl.-przemysł. z ogr. odp.
w KATOWICACH, ul. Młyńska 4, tel. 346 24

POSIADA NA SKŁADZIE WSZELKIE PRZYPORY SZEWCZKIE

oraz w wielkim wyborze skóry twarde jak i wierzchnie.
Krupony, karki, boki, juchty, bukaty, chromy, lakiery,
szewry i futrówki po cenach bezkonkurencyjnych.
Wytwórnia cholewek pierwszorzędnych oraz w serjach.

UWAGA OBUWNICY!

Fischer i Rechnic

Hurtowy skład skór

Katowice

ul. Kochanowskiego 11. Tel. 330 26.

jako wyłączni zastępcy najstarszej na Górnym Śląsku Fabryki Skór „SALUS”, Sp. z o.o. w Rybniku poleca Szan. swoim Odbiorcom, znane ze swej pierwszorzędnej jakości wszelkiego rodzaju skóry podeszwowe marki „Salus”.

Posiadamy stale na składzie: krupony podeszwowe, pasowe, dębowe i wazsledrowe; boki podeszwowe, brandzlowe i faledrowe; karki podeszwowe, zakładkowe, brandzlowe, blankowe i faledrowe.

Uprasza się zatem Szan. Odbiorców o łask. skierowywanie wszelkich Swych zleceń do wyżej wymienionej firmy, gdzie takowe zostaną wykonane z największą skrupulatnością.

Najlepsza

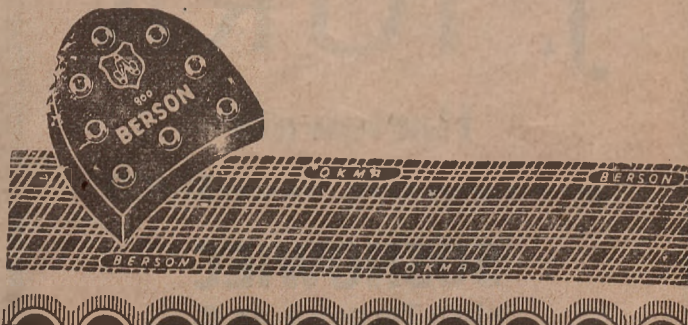
marka jakościowa przy najniższej cenie podwyższa obrót.

Jakość Bersona znana jest nie tylko szewcowi i publiczności, lecz także i Panu.

Sprzedawać BERSONA jest równoznacznym z zadowoleniem swoich odbiorców i podwyższeniu obrotów.

BERSON

podwyższa Pański zarobek.

Znanej pierwszorzędnej jakości:

Skóry podeszwowe, w połówkach i kruponach

Skóry waszowe do szycia i klejenia w po-
łówkach

Skóry brandzlowe

Juchty i szpalty

wyrabiają:

POLSKIE ZAKŁADY GARBARSKIE

Sp. Akc.

Kraków-Ludwinów

Skład fabryczny:

KATOWICE, Kościuszki 11. Tel. 346-02

Obuwnicy!

Niema skóry ładnej i nieładnej!
Jest tylko skóra dobra i zła —
Klient nie podziwia swoich podeszew lecz chodzi na nich!
Skóra powolnie i dębem garbowana,
zużywa się powoli, przysparza Wam klientów.

Zwróćcie się do nas zawsze
o ile macie powód do nie-
zadowolenia!

Chcemy Wam pomóc w utrzymaniu
Waszych warsztatów.

MARKO, SZCZAKOWA

Fabryka skór podeszwowych garbowania dębowego
MOLL

Przedstaw. na Woj. Śl.: Kański i Lind, Katowice
ul. Kościuszki 11

WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ:

Katowice, „Obuwnik“, ul. Młyńska 4	Mysłowice, D. Helberg Jagiellońska 4
Chorzów, T. Cichoń, ul. Wolności 70	Świętochłowice, R. Szrajber,
Chorzów, Mückstein, ul. Sobieskiego 19	ul. Bytomska
Tarnowskie Góry, W. Czapla, Nowy Rynek 6.	Żory, Ł. Winkler, Rynek